

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Martina Žaloudková**

NÁZEV PRÁCE: **Kovové pohřební milodary ve střední době bronzové v Čechách**

TYP PRÁCE: **diplomová**

AUTOR POSUDKU: **Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D.**

TYP POSUDKU: **oponent**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **dobře**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **velmi dobře**
4. Strukturování práce: **velmi dobře**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **velmi dobře**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **dobře**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **dobře**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **dobře**

Návrh výsledné klasifikace: dobře

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Zvolené téma diplomové práce Marty Žaloudkové je zaměřeno na postižení jednoho z výrazných fenoménů střední doby bronzové, kterým je spektrum kovových milodarů v hrobových celcích. Danému tématu se v posledních letech věnovalo více badatelů, komplexněji např. ve své diplomové práci M. Tisucká. Očekávání nového pohledu či prohloubení poznání uvedeného fenoménu však předložená práce nenaplnjuje.

Vůči úvodním kapitolám nemám vcelku žádné výhrady. Pouze bych poukázal na první větu na s. 20, kde se konstatuje, že v jižních Čechách je oproti Čechám západním "...navíc však

vytvořen přechodný stupeň BC2/D", který je však znám i v západních Čechách (pod termínem vrhavečský), jak autorka sama o odstavec výše uvádí.

První větší nedostatek spatřuji v kapitolách 4.1.1. až 4.1.3., kde se autorka přes avizovaný záběr na celočeské území omezuje pouze na západočeský region. Tak např. autorčino konstatování, že "bronzové předměty, které by byly současné s časně mohylovou keramikou, nejsou doložené" (s. 21), lze zcela vyvrátit poukazem na početné jihočeské nálezy např. jehlic s kulovitou hlavicí s šikmým otvorem, které jsou většinou kladené do závěru starší doby bronzové (Br A2/B1; srov. např. Hájek 1954 a četné novější nálezy). Naopak zmíněné zlaté publikovité kotouče (s. 22) jsou omezeny v podstatě pouze na západočeský region.

V kapitole č. 5 o databázi postrádám především zmínku o kritériích, podle kterých byla shromažďována data z daných lokalit, resp. proč byla vybrána ta která lokalita, a to v kontextu autorčina konstatování (s. 4), že "K postižení obecných struktur není nezbytně nutná vyčerpávající heuristická práce sběru veškerých dat".

U následující kapitoly č. 6 bych polemizoval s autorčíným konstatováním, že "ve střední době bronzové je spatřován vrchol ve výrobě a rozšíření bronzové industrie" (s. 26), neboť za vrchol bronzové metalurgie se přece obecně považuje až následující epocha popelnicových polí. U cínu (s. 26) bych zmínil ještě jeho ložiska ve slovenském Rudohoří a v Nízkých Tatrách, kde mohl být teoreticky rovněž rýžován.

V následujících kapitolách vychází autorka rovněž především ze západočeských nálezů. Na s. 30-31 uvádí, že z jižních Čech pocházejí pouze 3 kostrové hroby ze střední doby bronzové, což však není pravda - uvedený údaj se vztahuje pouze na mohyly zkoumané J. L. Píčem, z jiných výzkumů pochází další (i když nepočetné) doklady kostrových hrobů (např. v mohyle v Dobešicích, poloha Kolomazná, celkem 2: viz Chvojka - Křišťuf - Rytíř 2009).

U rozboru artefaktuálního složení pohřebních výbav a na tomto základu stanovení mužského či ženského pohřbu (s. 32-35; např. 1 jehlice = muž, 2 jehlice = žena) je třeba mít na paměti nedostatečnou úroveň výzkumu mnoha mohyl, kdy část artefaktů mohla být nálezcí přehlédnuta (jak dokládají početné kovové artefakty nacházené např. v jihočeském regionu v posledních letech ve vyhozené hlíně z minulosti prokopaných mohyl). Nález jedné jehlice tak nemusí vždy nutně znamenat mužský hrob, ale třeba jen část výbavy ženského pohřbu, jehož zbytek nebyl při výzkumu nalezen.

U nejobsáhlejší kapitoly č. 8, věnované typologickému rozboru kovových artefaktů, vychází autorka prakticky pouze jen ze západočeských nálezů, což neodpovídá zadání a cílům celé práce. Jedná se navíc o ryze kompilativní pasáž, vycházející pouze z dříve publikovaných dat. I zde však musím upozornit na několik sporných pasáží. U jehlic z počátku střední doby

bronzové nebyl jejich krček provrtáván (s. 37), ale byl odlit již s otvorem (příp. s očkem). Zcela mimo realitu je konstatování autorky, že jediným nálezem jehlice s kulovitou a šikmo "provrtanou" (správně s šikmým otvorem - otvor nebyl provrtán, ale již odlit při výrobě artefaktu) hlavicí je jeden exemplář z Hluboké nad Vltavou (s. 38) - ve skutečnosti jich pochází z jihočeských mohyl řádově několik desítek (viz výše). Nejedná se tedy o "neobvyklý typ", ale naopak o typický artefakt závěru starší doby bronzové.

Práce M. Žaloudkové bohužel nepřináší prakticky žádná nová fakta či nové pohledy na danou problematiku. Za závažný nedostatek považuji především téměř výlučné omezení sledovaných jevů pouze na západočeské prostředí, což však neodpovídá zadání práce. V práci rovněž postrádám jakékoliv statistické vyhodnocení výskytu kovových artefaktů a jejich srovnání mezi jednotlivými regiony, či v chronologickém smyslu. Práci je sice možné obhájit, navrhuji ji však hodnotit stupněm "dobře".

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

DATUM: 21. 5. 2012

PODPIS:

